

**GENERALNY INSPEKTOR
OCHRONY DANYCH
OSOBOWYCH**

dr Wojciech R. Wiewiórowski

Warszawa, dnia 13 lutego 2013 r.

DOLiS/DEC-145/13/8765, 8768, 8746, 8749

dot. [...]

DECYZJA

Na podstawie art. 104 § 1 oraz art. 105 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 z późn. zm.), art. 12 pkt 2, art. 22, art. 18 ust. 1 pkt 2 w związku z art. 23 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 z późn. zm.), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w sprawie wniosku P. M.P. (adres do korespondencji: W., ul. Z.), reprezentowanej przez radców prawnych P. R.S. i P. T.B. z B.W. z siedzibą w W. przy ul. D., o nakazanie P. M.S. prowadzącemu działalność gospodarczą pod firmą W. z siedzibą w G. przy ul. S. (adres do korespondencji: G, ul. D.), jako wydawcy portalu internetowego www.w, udostępnienia danych osobowych w zakresie adresów IP komputerów użytkowników, którzy umieścili komentarze naruszające prawa P. M.P. odnoszące się do publikacji pt.: „D.S.P.R.” zamieszczonej pod adresem <http://w> występujących pod następującymi nickami: „AMB” (wpis z dnia [...] 2012 r. godz. 20:00), „mb” (wpis z dnia [...] r. godz. 12:00), „P” (wpis z dnia [...] 2012 r. godz. 13:00),

- 1) nakazuję P. M.S. prowadzącemu działalność gospodarczą pod firmą W. z siedzibą w G. przy ul. S. udostępnienie P. M. P. (adres do korespondencji: W., ul. Z.) danych osobowych użytkowników portalu internetowego www.w, którzy umieścili komentarze odnoszące się do publikacji pt.: „D.S.P.R.” zamieszczonej pod adresem <http://w> występujących pod nickami „AMB” oraz „P” w zakresie numerów IP ich komputerów,**
- 2) w pozostałym zakresie umarzam postępowanie.**

Uzasadnienie

Do Biura Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych wpłynął wniosek P. M.P. (adres do korespondencji: W., ul. Z.), zwanej dalej także Skarżącą, reprezentowanej przez radców prawnych P. R.S. i P. T.B. z B.W. z siedzibą w W. przy ul. D., o nakazanie P. M.S. prowadzącemu działalność gospodarczą pod firmą W. z siedzibą w G. przy ul. S. (adres do korespondencji: G, ul. D.), jako wydawcy portalu internetowego www.w, udostępnienia danych osobowych w zakresie adresów IP

komputerów użytkowników, którzy umieścili komentarze naruszające prawa P. M.P. odnoszące się do publikacji pt.: „D.S.P.R.” zamieszczonej pod adresem <http://w> występujących pod następującymi nickami: „AMB” (wpis z dnia [...] 2012 r. godz. 20:00), „mb” (wpis z dnia [...] r. godz. 12:00), „P” (wpis z dnia [...] 2012 r. godz. 13:00),

W uzasadnieniu ww. wniosku pełnomocnik Skarżącej podniósł, iż osoby posługujące się ww. nickami, cyt.: „(...) publicznie za pośrednictwem środków masowego komunikowania, pomawiają i znieważają moją Mocodawczynię z premedytacją wykorzystując jej tożsamość oraz tożsamość osób trzecich, a takie działania spełniają znamiona czynów określonych w art. 212 § 2 oraz 216 § 2 w związku z art. 270 § 1 Kodeksu karnego. (...) W celu skutecznego podjęcia kroków prawnych zmierzających do ochrony praw mojej Mocodawczyni niezbędne jest ustalenie danych osobowych nadawców Komentarzy w zakresie wskazanym powyżej. Jednocześnie zapewniam, że moja Mocodawczyni zamierza wykorzystać przedmiotowe dane osobowe nadawców Komentarzy wyłącznie na potrzeby dochodzenia przed sądami powszechnymi ochrony praw, naruszonych rozpowszechnieniem Komentarzy”.

W toku postępowania przeprowadzonego w niniejszej sprawie Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych ustalił następujący stan faktyczny.

1. W serwisie internetowym w. osoby posługujące się nickami „AMB”, „mb” oraz „P” umieściły komentarze odnoszące się do publikacji pt.: „D.S.P.R.” zamieszczonej pod adresem <http://w>, których treść, w ocenie P. M.P., naruszyła jej prawa.
2. Pełnomocnik Skarżącej pismem z dnia [...] 2012 r. zwrócił się do P. M.S., jako wydawcy portalu internetowego www.w, m.in. o udostępnienie danych osób występujących pod nickami „AMB”, „mb” oraz „P”, które umieściły komentarze naruszające prawa P. M.P. odnoszące się do publikacji pt.: „D.S.P.R.” zamieszczonej pod adresem <http://w> w zakresie cyt.: „danych eksploatacyjnych umożliwiających identyfikację użytkowników (w szczególności adresy IP komputerów nadawców)”. Uzasadniając przedmiotowy wniosek pełnomocnik P. M.P. wskazał, iż w przedmiotowych komentarzach zamieszczone zostały nieprawdziwe zarzuty odnoszące się do jej pracy zawodowej i żądane dane są niezbędne do podjęcia przeciwko ich autorom kroków prawnych. Jednocześnie w treści wniosku podkreślono, że przedmiotowe dane zostaną wykorzystane przez Skarżącą wyłącznie na potrzeby postępowań sądowych wszczętych przeciwko ww. osobom. W reakcji na przedmiotowe pismo administrator serwisu www.w usunął przedmiotowe komentarze, natomiast nie ustosunkował się do wniosku o udostępnienie danych. Wobec powyższego pełnomocnik Skarżącej ponowił żądanie udostępnienia ww. danych pismem z dnia [...] 2012 r., ale ono również pozostało bez odpowiedzi (kopie przedmiotowych pism znajdują się w aktach sprawy).
3. P. M.S., w wyjaśnieniach złożonych przed Generalnym Inspektorem, wskazał, iż cyt.: W., podobnie jak większość wydawców internetowych, zbiera informacje dotyczące wykorzystania serwisu przez użytkowników oraz ich adresów IP na podstawie analizy logów dostępowych. Informacje te wykorzystywane są w celach technicznych, związanych z administracją serwerów portalu. Stosowanie do zapisu art. 15 ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną (Dz. U. Nr 144, poz. 1204), możemy zostać zobowiązani

do wydania informacji w tym w szczególności numeru IP komputera zawartych w logach dostępowych na żądanie uprawnionych na podstawie prawa organów państwa na potrzeby prowadzonych przez nie postępowań”. Administrator serwera www.w wskazał również, iż udało mu się odzyskać usunięte przez niego wcześniej z uwagi na brak związku z artykułem, komentarze osób posługujących się m.in. nickami „AMB” oraz „P”. Odnosząc się zaś do wniosku o udostępnienie danych użytkownika posługującego się nickiem „mb”, podkreślono, iż cyt.: „nie udało się uzyskać tylko IP komentarza «mb» w wyniku błędu serwera, który nie umożliwił znalezienie IP, tego usuniętego komentarza”.

4. Obecnie P. M.S. jako administrator portalu www.w, przetwarza dane osobowe użytkowników serwisu posługujących się nickami „AMB” oraz „P” w zakresie numerów IP ich komputerów, nie przetwarza natomiast żadnych danych osobowych użytkownika posługującego się nickiem „mb”.

Po zapoznaniu się z całością zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych zważył, co następuje.

W myśl art. 18 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 z późn. zm.), zwanej dalej także ustawą, Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych z urzędu lub na wniosek osoby zainteresowanej, w drodze decyzji administracyjnej nakazuje przywrócenie stanu zgodnego z prawem, jedynie w przypadku, gdy stwierdzi, iż doszło do naruszania jej przepisów. Z powyższego wynika zatem, iż organ może nakazać np. udostępnienie danych, jedynie po uprzednim dokonaniu oceny zachowania administratora tych danych, który wcześniej ich udostępnienia niezasadnie odmówił. Rolą organu jest zbadanie czy administrator danych osobowych, do którego zwrócono się z konkretnym żądaniem udostępnienia danych właściwie się do niego ustosunkował. To administrator danych osobowych jest bowiem obowiązany do zbadania czy istnieją podstawy prawne do uwzględnienia skierowanego do niego żądania w zakresie udostępnienia danych osobowych, a Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych kontroli tego procesu.

Wnioskami z dnia [...] 2012 r. oraz [...] 2012 r. pełnomocnik P. M.P. wystąpił do P. M.S, jako administratora portalu www.w ,o udostępnienie m.in. adresu IP komputera użytkowników serwisu występujących pod nickami „AMB”, „mb” oraz „P”, którzy umieścili komentarze naruszające prawa P. M.P. odnoszące się do publikacji pt.: „D.S.P.R” zamieszczonej pod adresem <http://w>, a zatem informacji zaliczanych do danych osobowych zwykłych. Przetwarzanie danych osobowych zwykłych jest zgodne z prawem wówczas, gdy administrator danych legitymuje się posiadaniem, co najmniej jednej, spośród wymienionych w art. 23 ust. 1 ustawy, materialnych przesłanek dopuszczalności ich przetwarzania.

Mając na uwadze okoliczność, iż w niniejszej sprawie pełnomocnik Skarżącej wystąpił do W. o udostępnienie jej danych osobowych osób, które umieściły na tym portalu komentarze, których treść w ocenie Skarżącej naruszyła jej prawa, w celu prawidłowego wytoczenia przeciwko ww. osobom prywatnego aktu oskarżenia o jej pomówienie i znieważenie, wskazać należy na art. 23 ust. 1 pkt 5 ustawy. Stosownie bowiem do treści art. 23 ust. 1 pkt 5 ustawy, przetwarzanie danych jest dopuszczalne, gdy jest to niezbędne dla wypełnienia prawnie usprawiedliwionych celów realizowanych przez administratorów danych albo odbiorców danych, a przetwarzanie nie narusza praw i wolności osoby, której dane dotyczą.

Z punktu widzenia cytowanego powyżej przepisu, wniosek spełnia przesłanki udostępnienia danych, ponieważ został złożony do administratora danych w formie pisemnej, jest umotywowany, wskazuje zakres i przeznaczenie oraz w sposób wiarygodny uzasadnia potrzebę ich udostępnienia. Ponadto, w ocenie Generalnego Inspektora wykorzystanie danych w celu realizacji konstytucyjnie przysługującego prawa do dochodzenia swoich praw w drodze procesu sądowego nie może być uznane za naruszenie praw i wolności osoby, której dane dotyczą. Prawo do prywatności nie ma bowiem charakteru absolutnego, a jego ochrona nie może odbywać się kosztem braku poszanowania praw innych osób. Z kolei odmowa udostępnienia danych, o które wnioskuje Skarżąca, może pozbawić ją możliwości obrony swoich praw, a zarazem prowadzić do nieuzasadnionej ochrony takich osób przed ewentualną odpowiedzialnością za swoje działania, zwłaszcza że mogą one w trakcie postępowania sądowego w pełni korzystać ze swoich praw zagwarantowanych przepisami ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 1997 r. Nr 89, poz. 555 z późn. zm.). Działanie W. polegające na nieudostępnieniu Skarżącej danych osobowych, może natomiast doprowadzić do ograniczenia zagwarantowanego jej konstytucyjnie prawa do sądu oraz skutecznie chronić sprawców przed odpowiedzialnością za popełniony czyn.

Podkreślić w tym miejscu należy, że art. 212 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (Dz. U. z 1997 r. Nr 88, poz. 553 z późn. zm.) stanowi, iż kto pomawia inną osobę, grupę osób, instytucję, osobę prawną lub jednostkę organizacyjną nie mającą osobowości prawnej o takie postępowanie lub właściwości, które mogą poniżyć ją w opinii publicznej lub narazić na utratę zaufania potrzebnego dla danego stanowiska, zawodu lub rodzaju działalności, podlega grzywnie albo karze ograniczenia wolności. Jeżeli sprawca dopuszcza się czynu określonego w § 1 za pomocą środków masowego komunikowania, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku (§ 2). Ściganie przestępstwa określonego w § 1 lub 2 odbywa się z oskarżenia prywatnego (§ 4). Z kolei zgodnie z art. 216 § 2 Kodeksu karnego, kto znieważa inną osobę za pomocą środków masowego komunikowania, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku. Ściganie tego przestępstwa również odbywa się z oskarżenia prywatnego (§ 5). Z treści skargi P. M.P. wynika, że w jej ocenie doszło do popełnienia wobec niej czynów spenalizowanych w cytowanych art. 212 § 2 oraz art. 216 § 2 Kodeksu karnego. Uzasadnionym jest zatem dochodzenie przez Skarżącą ochrony swojego dobrego imienia poprzez wystąpienie z prywatnym aktem oskarżenia, do którego sformułowania, stosownie do treści art. 487 Kodeksu postępowania karnego, niezbędne jest oznaczenie osób oskarżonych.

Odnosząc się zaś do wskazanej przez P. M.S. w treści złożonych w niniejszej sprawie wyjaśnień okoliczności, że przepisy ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną (Dz. U. z 2002 r. Nr 144, poz. 1204 z późn. zm.), określają zamknięty katalog odbiorców informacji o danych usługobiorców usług świadczonych drogą elektroniczną, wskazać należy, iż w ocenie Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych z art. 18 ust. 6 tego aktu prawnego nie wynika niedopuszczalność udostępniania podmiotom innym niż organy państwa informacji, o których mowa w ust. 1-5 tego artykułu. Wskazać bowiem należy, że art. 18 ust. 6 – stanowiąc, że usługodawca udziela informacji o danych, o których mowa w ust. 1-5, organom państwa na potrzeby prowadzonych przez nie postępowań – jedynie zobowiązuje usługodawcę do udostępniania informacji organom państwa i nie należy go interpretować rozszerzająco

jako zakazu udostępniania tych informacji innym podmiotom. Zdaniem Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych, jeśli zamiarem ustawodawcy byłoby ograniczenie możliwości udostępnienia informacji, o których mowa w art. 18 ust. 1-5 ww. ustawy, tylko do organów określonych w art. 18 ust. 6 tej ustawy, wskazałby to wprost w treści przepisu, np. przy użyciu zwrotu „wyłącznie”. W ten sposób wyznaczono zamknięty krąg podmiotów np. w art. 66g i 66j § 4 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. 2005 r. Nr 229, poz. 1954 ze zm.), art. 72 ust. 1 ustawy z dnia 5 sierpnia 2010 r. o ochronie informacji niejawnych (Dz. U. Nr 182, poz. 1228) oraz w art. 105 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe (Dz. U. 2002 r. Nr 72, poz. 665 ze zm.).

Biorąc pod uwagę powyższe okoliczności, zasadne jest zatem skorzystanie przez organ z kompetencji określonej w art. 12 pkt 2 w zw. z art. 18 ust. 1 pkt 2 ustawy i nakazanie P. M.S. prowadzącemu działalność gospodarczą pod firmą W. w drodze decyzji administracyjnej udostępnienia P. M.P. danych osobowych w zakresie numeru IP komputera użytkowników serwisu www.w posługujących się nickami „AMB” oraz „P”.

Odnosząc się zaś do wniosku Skarżącej o nakazanie udostępnienia jej przez W. danych osobowych użytkownika serwisu www.w posługującego się nickiem „m.b.”, podkreślić należy, iż w toku prowadzonych czynności, organ ochrony danych osobowych ustalił, iż administrator danych nie posiada danych osobowych tej osoby. W związku z faktem, iż zadaniem organu jest załatwienie sprawy w zakresie określonym w treści żądania, a w analizowanym przypadku brak jest po stronie administratora danych osobowych tego użytkownika w zakresie numeru IP jego komputera, Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych w stosunku do tego zakresu danych, nie ma możliwości wydania decyzji załatwiającej sprawę przez jej rozstrzygnięcie co do istoty.

W związku z faktem, iż zadaniem organu jest załatwienie sprawy w zakresie określonym w treści żądania, a w analizowanym przypadku brak jest po stronie administratora danych wszystkich danych osobowych, których udostępnienia domaga się Skarżąca, Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych w stosunku do tego zakresu danych, nie ma możliwości wydania decyzji załatwiającej sprawę przez jej rozstrzygnięcie co do istoty.

Stosownie do postanowień art. 105 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 z późn. zm.), gdy postępowanie z jakiegokolwiek przyczyny stało się bezprzedmiotowe, organ administracji wydaje decyzję o umorzeniu postępowania.

Przedmiot postępowania wiąże się ze stosowaniem przez organ publiczny przepisów materialnego prawa administracyjnego. W doktrynie wskazuje się, że cyt.: „Bezprzedmiotowość postępowania administracyjnego, o której stanowi art. 105 § 1 kpa, oznacza, że brak jest któregoś z elementów materialnego stosunku prawnego, a wobec tego nie można wydać decyzji załatwiającej sprawę przez rozstrzygnięcie jej co do istoty. Przesłanka umorzenia postępowania może istnieć jeszcze przed wszczęciem postępowania, co zostanie ujawnione dopiero w toczącym się postępowaniu, a może ona powstać także w czasie trwania postępowania, a więc w sprawie już zawisłej przed organem administracyjnym” (B. Adamiak, J. Borkowski, Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz, C.H.Beck, Warszawa 2006, s. 489).

Ustalenie przez organ publiczny zaistnienia przesłanki, o której mowa w art. 105 § 1 Kpa, zobowiązuje go, jak podkreśla się w doktrynie i orzecznictwie, do umorzenia postępowania, nie ma bowiem w sytuacji zaistnienia tej przesłanki podstaw do rozstrzygnięcia sprawy co do istoty, a dalsze prowadzenie postępowania w takim przypadku stanowiłoby o jego wadliwości, mającej istotny wpływ na wynik sprawy. Bezprzedmiotowość postępowania może być także wynikiem zmiany stanu faktycznego sprawy.

W tym stanie faktycznym i prawnym Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych rozstrzygnął, jak w sentencji.

Na podstawie art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 z późn. zm.) i art. 129 § 2 w zw. z art. 127 § 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98 poz. 1071 z późn. zm.), strona niezadowolona z niniejszej decyzji może, w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia, zwrócić się do Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych (adres: Biuro Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych, ul. Stawki 2, 00 – 193 Warszawa) z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy.